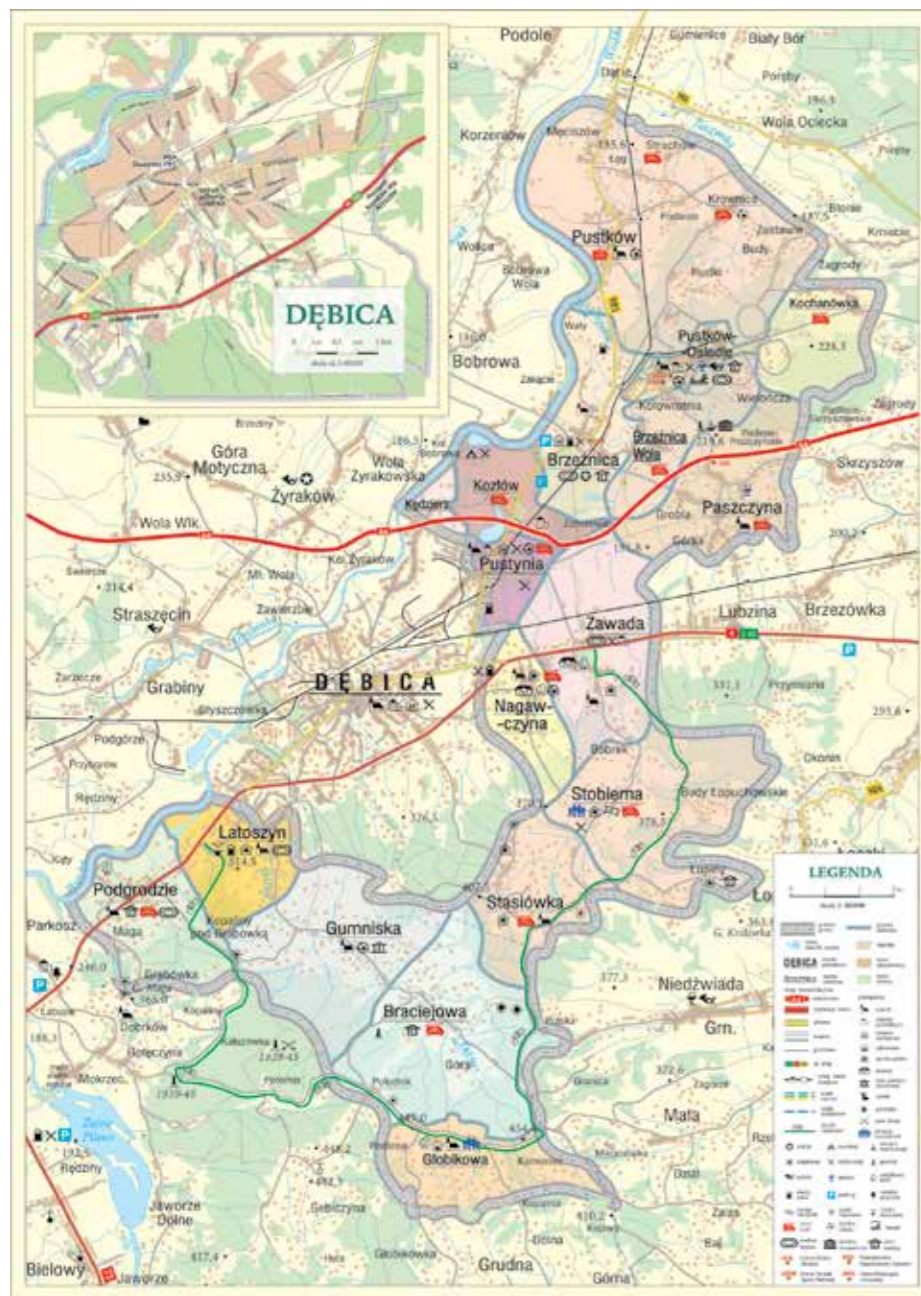

Turystyka Tourism

POŁOŻENIE

Gmina Dębica jest gminą o niezwyklej walorach krajobrazowych, potencjale inwestycyjnym oraz turystycznym. Dzięki swojej atrakcyjnej lokalizacji i dostępie do głównych szlaków tranzytowych, takich jak autostrada A4, droga krajowa Kraków-Rzeszów, droga wojewódzka Dębica-Mielec, magistrała kolejowa Medyka-Zgorzelec, czy bliskim usytuowaniem portów lotnicznych: Rzeszów-Jasionka, Kraków-Balice jest niezwykle dostępnym miejscem dla turystów oraz inwestorów krajowych, jak i zagranicznych. Ta największa pod względem mieszkańców Gmina w Województwie Podkarpackim liczy ponad 25 tys. osób, a 19 sołectw, które wchodzą w jej skład, zajmują powierzchnię 137,62 km².

LOCATION

Dębica Municipality has an unusual landscape values, investment and touristic potential. Because of its attractive location and availability to the main transit routes such as A4 motorway, a national road Kraków-Rzeszów, Dębica-Mielec voivodeship road and Zgorzelec-Medyka railway main line and the closeness of international airports: Rzeszów-Jasionka, Kraków-Balice make it available place for tourists, foreign and country investors. The Dębica Municipality is the largest in terms of population municipality in Podkarpackie Voivodeship and its counts over 25 thousand inhabitants, and 19 villages is situated on the area of 137,62 km².

OD WYDAWCY

Szanowni Państwo, z prawdziwą przyjemnością prezentuję Państwu Gminę Dębica- jej walory geograficzne, przyrodnicze oraz historyczne. Zdajemy sobie sprawę, że z tak bogatego zasobu wiadomości, przeżyć i wspomnień trudno jest wyłonić rzeczy najważniejsze, najbardziej istotne. Dlatego lektura ta stanowi skrótowy opis Gminy Dębica, który ma zaciekawić i zachęcić czytelnika do dalszego zgłębiania wiedzy na tematy najbardziej dla niego interesujące oraz do odwiedzenia Gminy Dębica, która ma sporo do zaoferowania. Cenne zabytki, piękne krajobrazy, bogata fauna i flora, dobrze rozwinięta baza turystyczna, noclegowa i gastronomiczna, miejsca dla amatorów sportów zimowych oraz letnich, a także cisza i spokój to wielkie atuty naszych okolic. Wszystkim Czytelnikom, którzy sięgną po niniejszą publikację, życzymy aby stanowił on dla każdego z Was źródło ciekawych wiadomości oraz przyjemną podróż po najpiękniejszych zakątkach Gminy Dębica.

Wójt Gminy Dębica
Stanisław Rokosz

FROM THE EDITOR

Ladies and Gentlemen, with great pleasure I would like to present you the Municipality of Dębica- its geographical, natural and historical values. We realize that from such a rich resource of news, experiences and memories it is difficult to emerge the most important things. Therefore, this publication is a brief description of the Debica Municipality, which has intrigue and entice the reader to further exploration of knowledge on the subjects most interesting for him, and to visit the Municipality of Debica, which has a lot to offer. Valuable monuments, beautiful scenery, rich fauna and flora, well-developed tourist, accommodation and catering base, room for lovers of winter and summer sports, as well as peace and quiet are the great advantages of our region. We wish to all readers who reach for this publication, so that it was a source of interesting news and pleasant journey through the most beautiful parts of the Debica Municipality.

Mayor of Dębica Commune
Stanisław Rokosz

WARUNKI PRZYRODNICZE I KLIMATYCZNE

Atrakcyjność krajobrazowa, bogata historia, dbanie o kult tradycji przy jednoczesnej innowacyjności i współczesności inwestycji sprawiają, że stanowi ona niezwykle interesujące miejsce, w którym każdy znajdzie coś dla siebie.

Miłośników przyrody oraz czystego powietrza zainteresuje niezwykle urozmaicony krajobraz Kotliny Sandomierskiej oraz Pogórza Strzyżowskiego, który cechuje ciekawa rzeźba terenu oraz bogate życie przyrodnicze. Na obszarze Gminy usytuowana jest tzw. Rynna Podkarpacka oraz Dolina Dolnej Wisłoki. W południowej części Gminy znajduje się fragment Pogórza Dynowskiego. Gwarantuje to różnorodność budowy geologicznej i ukształtowania terenu - od płaskich pagórków od strony nizin sięgających wysokością ok. 250 m n.p.m., poprzecinanych licznymi parowami i wąwozami, po wysokie wzniesienia zwane Zaporozem, takimi jak np. Bratnia Góra w Stasiówce, której wysokość wynosi 407 m n.p.m. oraz szczyty Głobikowej sięgające ok. 451 m n.p.m.

Lasy w Gminie Dębica zajmują obszar ok. 40 km² i w większości są pozostałościami pradawnej Puszczy Sandomierskiej, która zajmowała kiedyś ogromne tereny Małopolski. Dominującym w południowej części regionu wśród drzewostanu udziałem wyróżniają się dęby, buki, jodły i sosny. Odmiennie kształtuje się natomiast struktura drzewostanu w okolicach rzek i potoków, gdzie dominującą rolę odgrywają olcha szara, wierzba i topola. Uzupełnienie wielogatunkowych lasów stanowi bogate runo leśne, w którym spotkać można malinę leśną, jeżynę, borówkę czarną oraz różne odmiany paproci. Południowo wschodnią część gminy pokrywa las bukowy z domieszką jodły, klonu i jaworu. W lasach Gminy Dębica napotkać można wrzosowiska, które w Polsce stanowią rzadkość.

To w Gminie Dębica, zaledwie na 137,62 km² można znaleźć taką różnorodność ukształtowania terenu, flory i fauny oraz życia zwierzęcego.

CLIMATE AND NATURE CONDITIONS

Landscape attractiveness, rich history, cherishing the cult of tradition while innovation and modernity investment makes the Dębica Municipality an interesting place for everyone.

Varied landscape of Kotlina Sandomierska and Pogórze Strzyżowskie which is characterised with interesting terrain and rich nature life will attract all enthusiasts of clean air and nature lovers. In the area of Dębica Municipality there is so-called an Under-Carpathian Gutter and Lower Wisłoka River Valley. In the southern part of municipality there is a part of Dynowskie Foothill. It is the guarantee of the variety of geological structure and lay of the land - from the flat, ravines cut hills at the lowland side, reaching about 250 m. above sea level to high elevations called Zaporozie such as Bratnia Góra in Stasiówka, whose altitude is 407 m. above sea level and Głobikowa hilltops reach about 451 m. above sea level.

The area of about 40 km² in The Debica Municipality is occupied by the forests which are the remaining of the primeval Sandomierska Wilderness located on the majority of Małopolska land in the past. Oaks, beeches, fir-trees and pines are prevailing in southern part of the area. The structure of forest stands is shaping differently nearby rivers and streams where dominant role plays grey alder-tree, willow and poplar. Filing of the multiple kinds of the forests compose rich undergrowth in which may find raspberries, blackberries, bilberry and many kinds of ferns. South-eastern part of the municipality covers an oak forest with an addition of fir tree, maple tree and sycamore. In the forests of Dębica Municipality we may find the moors which are very rare in Poland.

In the Dębica Municipality, merely on the area of 137,62 km² we may find the variety of flora, fauna, animals life and lay of the land.

HISTORIA

Początki pobytu człowieka w okolicach Dębicy datowane są na schyłek paleolitu, starszej epoki kamienia, ok. 8200 lat p.n.e. Z tego okresu zachowały się nieliczne kamienne narzędzia i elementy broni. Sporo świadectw ludzkiej działalności na naszym terenie pochodzi z młodszej epoki kamienia (neolitu) przypadającej ok. 5000 - 1800 lat p.n.e. Wśród nich znajdują się kamienne, gładzone toporki znalezione w Dębicy, Borowej, Pilźnie, a także na obszarze Gminy Dębica w Kędzierzu, Podgrodzium i Pustkowie. W VIII - X wieku ziemie naszego regionu znalazły się w zasięgu oddziaływania słowiańskiego plemienia Wiślan. Tereny te wcześniej niż pozostałe regiony Polski zostały schryścianizowane. Echa walk z pogańskimi obrządkami przetrwały w legendach z Braciejowej, Podgrodzia (o Bodzosie) czy Latoszyna (Palana Gera). W tych miejscowościach powstały też pierwsze grodziska: w Braciejowej „Głodomank” na wzgórzu „Okop” i „Zamczysko” oraz w Latoszynie „Koci zamek”.

POCZĄTKI ADMINISTRACYJNE

Do 1955 roku istniał duży powiat dębicki, który w tymże roku został podzielony na dwa mniejsze powiaty: dębicki i ropczycki. Tak utworzony powiat należał do województwa rzeszowskiego i obejmował dwa miasta: Dębicę i Pilźno oraz okoliczne gromady wiejskie. Na mocy ustawy z dnia 29 listopada 1972 roku o utworzeniu gmin i zmianie ustawy o radach narodowych z dniem 1 stycznia 1973 roku powstała Gmina Dębica, która objęła swym zasięgiem dawne Gromadzkie Rady Narodowe: Zawada i Latoszyn oraz Gmina Brzeźnica, w skład której weszły Gromadzkie Rady Narodowe: Brzeźnica i Pustków. W dniu 1 lipca 1976 roku na mocy rozporządzenia Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 11 czerwca 1976 roku w sprawie połączenia, zniesienia, utworzenia, zmiany granic i nazw gmin, połączone zostały Gmina Dębica i Gmina Brzeźnica w jedną Gminę z siedzibą w Dębicy.

HISTORY

The beginnings of human residence nearby Dębica are dated on the decline of Palaeolithic period, Old Stone Age, about 8200 years before Christ. A few stony tools and elements of weapon have preserved from this period. A lot of evidences of human work come from the Neolithic period about 5000 - 1800 years before Christ, among them stony smoothed hatchets found in Dębica, Borowa, Pilzno and also on the area of Dębica Municipality in Kędzierz, Podgrodzie, Pustkow. In VIII- X century lands of our region were under the influence of Slavic Vistula tribe. Apart from other Poland territories this regions were earlier Christianized. Echoes of the fights of pagans ceremonies remains in the legends from Barcejowa, Podgrodzie (about Bodzos) or Latoszyn (Palana Gera). In these places first towns had raised: in Barcejowa “Głodomank” on the “Okop” hill, “Zamczysko” and in Latoszyn “KociZamek”.

ADMINISTRATIVE BEGINNINGS

A large Dębica District existed up to 1995. It was divided on two smaller districts in the same year: dębicki and ropczycki. Created in this way district belonged to rzeszowskivoivodeship and contained two cities: Dębica and Pilzno with nearby villages. By virtue of the law from November 29th 1972 about the commune establishment and changing the law of national council from January 1st 1973 Dębica Municipality have arisen which ranged older National Council Gatherings: Zawada, Latoszyn and Brzeźnica Municipality in which National Council Gatherings: Brzeźnica and Pustków were included. In July 1st 1976 by virtue of Administration Minister decree, Economy Territory and Environmental Protection from June 11th 1976 in the case of connection, abolition, creation, borders and municipality names changing, the Municipality of Dębica and Brzeźnica were joined in one Municipality with the residence in Dębica.

BRACIEJOWA

Na wzgórzu „Okop” znajdował się tu niegdyś potężny gród, o którym J.Długosz w swej „Liber beneficiorum” pisze: Glodomank, miasto ongiś sławne, dziś wioska nieznana”. Po zniszczeniu grodu pozostali bracia „JOWA”, co dało nazwę Braciejowa.

W lasach braciejowskich znajdują się pozostałości średniowiecznego grodziska - strażnicy grodowej z okresu XI-XIII w. Do dziś wydobywane są tu pozostałości naczyń glinianych i resztki fortyfikacji.

Lasy braciejowskie obok przeszłości pradawnej pamiętają trudne lata okupacji. Tu na polanie Kałużówka znajduje się pomnik ku czci partyzantów, którzy oddali życie podczas słynnej akcji BURZA w 1944r, zorganizowanej przez AK. Komendantem był Adam Lazarowicz ps. „KLAMRA”.

POŁUDNIK

Jadąc z Głobikowej w kierunku Pilzna mijamy przysiółek Braciejowej – Południk. Jak głosi legenda miał tu zatrzymać się na obiad i wypoczynek król Polski Jan III Sobieski podczas wyprawy przeciw Turkom na odsiecz Wiednia.

Uroczystość religijno-patriotyczna na Polanie Kałużówka
Patriotic and Religious Ceremony on Kałużówka Glade

BRACIEJOWA

On the „Okop” hill was a fortified town, about which J.Długoszw was writing in his „Liber beneficiorum”: Glodomank, a city once famous, now the village unknown.,,

After the destruction of the castle, the “JOWA” brothers stayed, after whom the name Braciejowa was given. In Braciejowa forests are residues of the medieval fortified town watchtower of XI-XIII. Residues of clay pottery and remains of fortifications are excavated until now.

Forests of Braciejowa remember not only the ancient past but also difficult years of occupation.

Here on a Kałużówkaglade is a monument in honor of partisans who gave their lives during the famous “STORM” campaign from 1944, organized by the National Army. Adam Lazarowicz „BUCKLE” was a commander

POŁUDNIK

Going from Głobikowa to Pilznowe are passing a hamlet of Braciejowa - Meridian. According to the legend Polish king Jan III Sobieski was staying here for a meal and rest during an expedition against the Turks to the relief of Vienna.

Braciejowa Południk

BRZEŹNICA

Kolejne miejsce w Gminie Dębica, gdzie znajdują się obiekty o znaczeniu historycznym: Kościół p.w. Jana Chrzciciela z 1907r. z zabytkowym wyposażeniem wnętrza, kapliczka cmentarna wzniesiona w 1841r.

Na cmentarzu parafialnym wzniesiono pomnik mauzoleum, w którym umieszczono urny z ziemią z 14- tu pól bitewnych świata. Pod mauzoleum corocznie 11 listopada odbywają się uroczystości niepodległościowe.

BRZEŹNICA

Another in the Debica Municipality place where objects of historical importance are placed: John the Baptist Church from 1907 with the historic interior designs, cemetery chapel which was built in 1841r.

In the cemetery a mausoleum monument was erected in which an urn with soil from 14th - battlefields of the world is placed. At the mausoleum every year on November 11th are held independence celebrations.

*Kościół p.w. Jana Chrzciciela
John the Baptist Church from 1907*

*Brzeźnica z lotu ptaka
Brzeźnica from the bird's eye view*

Głobikowa - stanica, wieża widokowa, plac zabaw i kościół / School Youth Hostel, observation tower, playground, church

GŁOBIKOWA

To miejsce, w którym można spędzić niezapomniane chwile w towarzystwie dinozaurów. Na tym najwyższym położonym punkcie widokowym Gminy Dębica (460 m.n.p.m) zamieszkało ich nieźle stadko: Triceratops, Pteranodon, Diplodok, Triceratozaurus, Coelophysis i Gallodactylus. Niebawem dołączą do nich kolejne. W tym samym miejscu znajduje się bardzo dobrze wyposażona baza turystyczna, stanowiąca idealny punkt rozpoczynający piesze, rowerowe, a nawet konne wycieczki. Dysponujące 30 miejscami noclegowymi, salą z kominkiem oraz kuchnią samoobsługową Szkolne Schronisko Młodzieżowe przygotowane jest i otwarte dla turystów przez cały rok.

W swojej bogatej ofercie posiada m.in. możliwość całorocznego grillowania w specjalnie do tego przygotowanej wiacie grillowej bądź urządzenia ogniska pod gołym niebem. Zarówno taras widokowy, jak i 24-metrowa wieża widokowa wybudowana obok schroniska mogą służyć do obserwacji astronomicznych - do dyspozycji wczasowicze mają 4 lunety astronomiczne. Z tej samej wieży przy sprzyjającej pogodzie widać Tatry Słowackie!

Schronisko przygotowane jest na przyjęcie tych najmniejszych, jak i dorosłych turystów. Na jego obszarze znajduje się dobrze wyposażony plac zabaw, boisko trawiaste, a wypożyczalnia dysponuje rowerami górskimi oraz sankami. Te ostatnie przydadzą się podczas chętnie organizowanych tutaj kuligów, niejednokrotnie przy blasku pochodni.

Dinozaury, obserwacje astronomiczne, pokonanie schodów wieży widokowej, zabawa na placu zabaw i boisku, wycieczki piesze, rowerowe, konne, czy kuligi to tylko część atrakcji. Dobrą zabawę zapewniają także organizowane tu imprezy cykliczne, tj grzybobranie, śniegowe rzeźby sławnych i znanych ludzi.

GŁOBIKOWA

It's a place where you can spend unforgettable moments in the company of dinosaurs. At the highest viewpoint of Debica Municipality (460 m) lived the good herd: Triceratops, Pteranodon, Diplodocus, Triceratozaurus, Coelophysis and Gallodactylus. There will be more of them soon In the same place is located a very well equipped tourist base, which is a perfect starting point of hiking, biking and even horse riding. Featuring 30 beds, a room with a fireplace and a kitchen School Youth Hostel is ready and open for tourists throughout the year.

In its rich offer includes, among others, the year-round grilling in a specially prepared barbeque shed or campfire under the stars. Both the observation deck, and 24-meter high observation tower which are built next to the hostel can be used for astronomical observations - 4 astronomical telescope are available. In the same tower Slovakian Tatra Mountain can be seen when the weather is favorable!

The hostel is prepared to accommodate the smallest, as well as adult visitors. Its area is well equipped with playground, grassy field, and has a mountain bike and a sleigh rental. This last one are useful during the eagerly organized sleigh rides, often by torchlight.

Dinosaurs, astronomical observations, defeating view tower's stairs, playing on the playground and sport field, hiking, cycling, horse riding or sleigh rides are just some of the attractions. Regular events which are organized in here, mushrooming, snow sculptures of famous and well-known people, will also provide a good fun.

GUMNISKA

Gumniska odcisnęły się ważnym piętnem w najnowszej historii regionu. Podczas okupacji hitlerowskiej był tu silny ośrodek oporu. W miejscowej szkole kierownikiem był wówczas Adam Lazarowicz ps. „Klamra”, który jednocześnie sprawował funkcje Komendanta Obwodu Dębica Armii Krajowej. W budynku szkoły, gdzie odbywały się szkolenia wojskowe członków podziemia, obecnie znajdują się pamiątki z tych czasów i tablica poświęcona poległym.

Za pomoc partyzantom Niemcy postanowili w 1944r przeprowadzić pacyfikację Gumnisk. Dzięki sprawnej akcji żołnierzy AK przeprowadzonej 12 sierpnia 1944r. dowodzonej przez kpt. Józefa Lutaka ps. „Dyzma”, mieszkańcy uniknęli zagłady. Przez teren ten przebiegała linia frontu. Znaczna część wsi została zniszczona. Na cmentarzu obok kościoła parafialnego, wybudowanego w latach 1957-60, znajduje się kwatery poległych żołnierzy AK.

Kapliczka w Gumniskach
Masonry mass chapel

12

GUMNISKA

Gumniska imprinted an important stigma in the recent history of the region. During the Nazi occupation there was a strong resistance centre. The headmaster of the local school was then Adam Lazarowicz pseudonym „Clamp”, who at the same time served as a Commander of the Debica Circuit National Army. In the school building, where the military trainings of member of the underground were held, remembrances of those times and board dedicated to the fallen are there currently.

In 1944 Germans have conducted the Gumniska pacification for giving the help to partisans. With help of efficient action of National Army on 12 August 1944 commanded by captain Joseph Lutak „Dyzma”, the residents escaped death. The front line run through this area. A large part of the village was destroyed. At the cemetery, next to the parish church, which was built between 1957-1960, is located a headquarter of the fallen soldiers of the National Army.

Mistrzostwa Podkarpacia w Płukaniu Złota
Championship of Podkarpacie in Gold Panning

KOZŁÓW

W Kozłowie znajduje się Ośrodek Rekreacyjno- Wypoczynkowy Jałowce, który stanowi niemałą atrakcję dla amatorów sportów wodnych, tym bardziej, że posiada rozbudowaną bazę noclegową oraz zaplecze gastronomiczne.

KĘDZIERZ

Kędzierz to niewielka wioska licząca 238 mieszkańców. Lokowana na prawie niemieckim wchodziła dawniej w skład parafii dębickiej. Jej właścicielami byli Ligęzowie, później Trzeciacy, a następnie Raczyńscy. Do niedawna stanowiła jedno sołectwo z Kozłowem. Obecnie jest odrębną miejscowością.

Ogólnopolski splyw kajakowy Rzeką Wisłoka
Nationwide Canoeing Rally along Wisłoka River

13

KOZŁÓW

The Recreation Centre “Jałowce” is located in here. It is a considerable attraction for water sports enthusiasts, especially that it has an extensive range of accommodation and dining facilities.

KĘDZIERZ

A small Village of 238 inhabitants. Located on German law it was a part of Dębica parish. The owners of village was Ligęza family, then Trzeciacy, subsequently Raczyński family. Until recently it formed a one village with Kozłów. Now it is a separate village.

Stawy
Ponds

LATOSZYN

Latoszyn od wieków słynął ze znakomitych wód leczniczych wypływających u podnóża wzniesienia Palana Gera, gdzie niegdyś znajdował się ośrodek słowiańskiego kultu. Lecznicze źródła uczyniły z Latoszyna w XVII w. znane kąpielisko. W wieku XIX funkcjonował tu Zakład Zdrojowo-Kąpielowy hrabiego Morkiego tzw. "Latoszyńskie Łazienki", a wieś słynęła z przyrodolecznictwa. Zakład ten został zniszczony przez huragan i pożar. Na miejscu starego zakładu w 1932 roku wybudowano nowoczesnie urządzone łazienki, pensjonaty, karczmę. Do zakładu zjeżdżali kuracjusze z kraju i zagranicy. Stawiając go ponad Krynica i Szczawnicę. Tutejsze wody siarczane leczyły choroby stawów, kości, choroby skórne: grzybice, łuszczyce, choroby kobiece, paraliż i niedowłady. Podczas II wojny światowej ten tętniący życiem ośrodek został prawie całkowicie zniszczony. Obecnie Gmina Dębica czyni intensywne starania zmierzające do reaktywowania zakładu.

Rzeka Ostra w Latoszynie
Ostra River in Latoszyn

LATOSZYN

Latoszyn for centuries was famous for its excellent medicinal water flowing from the foot of the Palana Gera hill, where once center of Slavic worship was located. This healing springs in XVII century have made from Latoszyn famous spa. In XIX century spa bathing center of Morkiego earl called "LatoszynBathrooms" was functioned in here and the village was famous of physiotherapy. Spa Bathing Center was destroyed by a hurricane and fire. At the place of the Center in 1932 modern equipped bathrooms, guesthouse and tavern were built. Visitors from Poland and abroad were coming here putting the village over Krynica and Szczawnica. The local sulphurous waters were healing the joints, bones, skin diseases: fungal infections, psoriasis, gynecological diseases, paralysis and paresis. During World War II, this lively resort has been almost completely destroyed. Currently the Municipality of Debica is making intensive efforts to reactivate the Center.

Ścieżka rowerowa
Bicycle Route

NAGAWCZYNA

Podobnie jak Zawada była kiedyś w posiadaniu rodu Ligęzów, a później Raczyńskich. W pobliżu szkoły znajduje się zabytkowy dworek z XIX w. z otaczającym go parkiem, dawna posiadłość Raczyńskich. Są tu okazałe starych drzew o imponujących rozmiarach głównie lipy, dęby, topole, jesiony. Tu w gościnę do I Pieniążka, dzierżawcy dworku, przyjeżdżał znany poeta Adam Asnyk.

Panorama Nagawczyny / View of Nagawczyna

NAGAWCZYNA

The village was in the possession of the Ligęza and later Raczyński Family. Near the school is placed a historic manor from the XIX century with surrounding park, a former mansion of Raczyński family. There are specimens of old trees of impressive size- mostly linden, oak, poplar, ash. Here in hospitality to I Pieniążek, who was tenant of the manor, a famous poet Adam Asnyk arrived.

PASZCZYNA, PUSTKÓW, PUSTKÓW KROWNICE, KOCHANÓWKA

W Paszczynie znajduje się Góra Śmierci oraz Ekspozycja Historyczno-Dydaktyczna, które stanowią miejsca pamięci, w sposób przystępny także dla najmłodszych pokazujące historię z czasów II wojny światowej. Na terenach wokół stacji w Kochanówce Niemcy zbudowali obóz, początkowo dla jeńców francuskich, później przebywali tu Żydzi, Rosjanie. Tutaj do stacji kolejowej docierały transporty więźniów, pędzonych do Pustkowskiego obozu śmierci. Skrajnie niesprzyjające warunki bytowe, ciężka praca spowodowały, że zginęło tu około 15 tys. więźniów: Polaków, Rosjan i Żydów. Po tym okresie pozostała „Góra Śmierci” - miejsce, gdzie znajdował się poligon SS Truppenübungsplatz, na terenie, którego utworzono obóz pracy. Zachowały się tu paleniska krematoryjne, pomieszczenia do przechowywania zwłok, oraz szczątki ofiar obozu. Dokonano renowacji komory śmierci, płyty krematoryjnej oraz wykonano zbiorową mogiłę.

*Droga Cierpienia
The Path of Suffering*

PASZCZYNA, PUSTKÓW, PUSTKÓW KROWNICE, KOCHANÓWKA

The Death Mountain and the Historical and Educational Exposition are located in the village. Those are places of memory which in an accessible way shows the history of the World War II. In the area around the station in Kochanówka Germans built a camp for French prisoners at first, and later were staying there Jews, Russians. Here reach the railway station transports of prisoners, being driven to Pustkowskiego death camp. Extremely harsh living conditions, hard work were the reasons of 15 thousand prisoners death: Poles, Russians and Jews. It remained „The Death Mountain” - a place where was a training ground Truppenübungs SS Platz, within which a labour camp was created. Preserved here crematorium furnace, a storage room for the corpses, and the remains of the victims. Was made renovating the death chamber, crematorium plate were renovated, and a mass grave was built.

*Pomnik na Górze Śmierci
The Monument on the Dead Mountain*

Ku czci pomordowanych na Górę Śmierci prowadzi „Droga Cierpienia”, na którą składa się 14 rzeźb w kształcie ludzkich rąk. W 1964 postawiono tam pomnik upamiętniający ofiary obozu pracy, natomiast w 2007r. miała miejsce uroczystość odsłonięcia pomnika upamiętniającego ofiary narodowości Żydowskiej.

U podnóżu Góry Śmierci utworzono Ekspozycję Historyczno-Dydaktyczną. Ekspozycja muzealna znajduje się w zrekonstruowanych barakach obozowych, w których można zobaczyć makiety obozu i poligonu. Obrazuje ona historię i działanie obozów pracy oraz poligonu Waffen – SS w kontekście dziejów całego powiatu dębickiego oraz jego mieszkańców w okresie II wojny światowej. Podstawą ekspozycji są multimedialne wystawy i prezentacje, oparte na przenikających się wzajemnie warstwach - ikonograficznej, dźwiękowej, filmowej i tekstowej. Można zobaczyć historyczną rekonstrukcję budynków związanych z poligonem wojskowym i byłym obozem, makiety głównych zabudowań poligonu i obozu, oryginalne wyposażenia wnętrza pochodzące z tamtej epoki, elementy ekwipunku żołnierskiego, a także setki zdjęć prezentowanych w formie statycznej i multimedialnej.

*Ekspozycja Historyczno-Dydaktyczna przy Górze Śmierci
The Didactic and Historical Exposition*

„The Path of Suffering” leads to the Death Mountain. It consists of 14 sculptures in the shape of human hands. A monument commemorating the victims of the labour camp was erected there in 1964 and in 2007 a ceremony of unveiling the monument commemorating the victims of the Jewish nationality took place.

At the foot of the Death Mountain was created Didactic Historical Exposition. Museum exposition is located in the reconstructed barracks camp, where you can see the layout of the camp and training ground. It reflects the history and actions of the labour camps as well as the training ground of the Waffen - SS, in the history of the whole Debica District and its residents during the World War II. The basis of exposure are multimedia exhibitions and presentations, based on the intertwining layers - iconographic, sound, film and text. You can see the historical reconstruction of buildings associated with military training ground and the former camp, mock-up of the main training ground and camp buildings, the original furnishings from that era, elements of a soldier's equipment, as well as hundreds of images presented in the form of static and multimedia form.

PODGRODZIE

Nazwa pochodzi od istniejącego tutaj w przeszłości grodziska. Tu na wzgórzu MAGA znajdował się gród, siedziba słowiańskiego władcy Bodzosa.

Podczas badań natrafiono tu na ułamki dawnych naczyń glinianych. Obecnie liczące 365 m.n.p.m. Wzgórze Maga stanowi jeden z wielu punktów widokowych na terenie Gminy. Tereny górzyste Podgrodzia należą do Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Strzyżowskiego.

Podgrodzie

PODGRODZIE

The name comes from the settlement which existed here in the past. There on the Magahill was a fortified town, the seat of the Slavic rulers Bodzosa.

During the researches pieces of old clay pottery were found. Measuring 365 m above sea level Maga Hill is one of many vantage points within the Municipality. Podgrodzie mountainous areas belong to the Protected Landscape Area of Strzyżowskie Hills.

PUSTKÓW - OSIEDLE

To tutaj znajduje się centrum sportowe- znakomicie wyposażony Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji oferuje tutaj 25-metrowy basen kryty z 6 torami, basen rekreacyjny ze zjeżdżalnią dla dzieci i młodzieży o długości ok. 78 m, dwa stanowiska jacuzzi, salę fitness, siłownię, zespół SPA, oraz basen otwarty wraz z infrastrukturą towarzyszącą, m.in. boiskiem do siatkówki plażowej. W składzie kompleksu znajduje się również boisko sportowe trawiaste z trybuną na 420 miejsc, boisko do tenisa oraz siatkówki. Oprócz tego znajdują się tu ścieżki do nordic-walking czy rekreacyjnych spacerów.

Ze względu na bogatą historię utworzono tu Europejskie Centrum Pamięci i Pojednania z nowoczesną salą konferencyjną, które stanowi jednocześnie siedzibę Centrum Kultury i Bibliotek Gminy Dębica.

Pustków-Osiedle to także miejsce o bogatej historii. Powstała w 1936 r. w Polsce Centralny Okręg Przemysłowy objął swym zasięgiem również te tereny. Zachował się tu jedyny zbudowany na Podkarpaciu w tym okresie kościół, służący dziś, jako kaplica. W okresie okupacji znajdował się tu poligon SS Truppen- Ubungs – Platz oraz obóz wojskowy SS. Budynek obozowy umieszczono wokół 4 okręgów zwanych ringami.

Teren poligonu stał się miejscem lokalizacji przez Niemców „cudownej broni” V1 i V2. Przy rozbudowie poligonu pracowali Polacy, Żydzi, Rosjanie oraz więźniowie innych narodowości, dla których utworzono obozy pracy przymusowej. Powstały tu szlak historyczno – turystyczny obejmuje 11 miejsc, przy których widnieją tablice informacyjne dotyczące funkcjonowania poligonu Waffen SS TruppenübungsplatzHeidelager, ze szczególnym uwzględnieniem powstałych na tym obszarze obozów pracy przymusowej.

W Pustkowie-Osiedlu przy drodze na Kochanówkę w pobliżu zakładu „LERG” znajduje się cmentarz żołnierzy radzieckich. W walkach o wyzwolenie Pustkowa i Ostrowa poległo w lipcu i sierpniu 1944r. około 500 żołnierzy 60 Armii I Frontu Ukraińskiego. Pochowano ich w 12 zbiorowych mogiłach. Pośrodku cmentarza znajduje się pomnik, na którym umieszczono napis „Wieczna chwała i pamięć żołnierzy poległym w walkach o wyzwolenie Ziemi Dębickiej”.

PUSTKÓW - OSIEDLE

This is where the sport centre is located- well-equipped Municipal Sports and Recreation Centre offers a 25-meters in length indoor swimming pool with six lanes, a leisure pool with a water slide for children and youth with a length of approx. 78 m, two Jacuzzi, fitness room, gym, Spa and outdoor swimming pool with accompanying infrastructure, including beach volleyball field. The composition of the complex also has a grassy playground with a stand for 420 seats, tennis court and volleyball. In addition, there are paths for Nordic-walking or leisurely strolls. Due to the rich history the Remembrance and Reconciliation European Centre was established here with modern conference room, which is also the seat of the Dębica Municipality Culture and Libraries Centre.

As it was mentioned above Pustków-Osiedle is a place with a rich history. Established in 1936 in Poland The Central Industrial District also has expanded the area. The church which was the only one built on Podkarpacie during this period is located in here and is used as a chapel. During the occupation, there was a military training ground Truppen- Ubungs SS - Platz and SS military camp. The Camp buildings were placed around the 4 districts called rings. The military training ground became a place of German „wonder weapon” V1 and V2. Poles, Jews, Russians and prisoners of other nationalities, which were placed in forced labor camps, worked on the expansion of polygon. The existing historical - tourist trail has 11 seats which bear the message boards on the activity of the Waffen SS training ground TruppenübungsplatzHeidelager, with a particular focus on the area caused the forced labor camps.

In Pustków-Osiedle by the road to Kochanówka near the plant „LERG” is a cemetery of Soviet soldiers. In the battles for Pustkow and Ostrow the liberation in July and August 1944 about 500 soldiers of 60 Army of the First Ukrainian Army Front were killed. They were buried in 12 mass graves. In the centre of the cemetery is a monument on which we read „Eternal glory and memory of soldiers who died in the battles for the liberation of the Debica Region”.

Kompleks Rekreacyjno-Sportowy Olimp
The Municipal Sport and Recreation Center OLIMP

Pustków-Osiedle panorama
View of Pustków-Osiedle

Europejskie Centrum Pamięci i Pojednania
The Remembrance and Reconciliation European Center

Europejskie Centrum Pamięci i Pojednania
The Remembrance and Reconciliation European Center

Europejskie Centrum Pamięci i Pojednania - sala widowiskowa
The Remembrance and Reconciliation European Center - auditorium

Pustków-Osiedle Kościół
The Church

PUSTYNIA

Wioska ma bardzo stary rodowód – istniała już w XI wieku, gdyż jak głosi legenda biskup krakowski Stanisław ze Szczepanowa konsekrował tu wybudowaną świątynię. Wzmianka o tym, że istniał tu niegdyś drewniany kościółek p.w. Św. Bp. Stanisława ze Szczepanowa pochodzi z początku XVI w. W XV wieku Pustynia była w posiadaniu Ligęzów, następnie Trzecieckich. W XVIII w. właścicielem był Maciej Ciołek, a w XIX w. przeszła na własność rodu Raczyńskich.

Wśród obiektów zabytkowych Pustyni należy wymienić drewniany kościółek zbudowany w 1661 roku z zabytkowym wyposażeniem wnętrza, obecnie służący, jako kaplica cmentarna oraz murowany dwór z XVII w. który należał do Mikołaja Tarnowskiego, a od XIX w. do 1945 r. do rodziny Raczyńskich. Wokół niego znajdują się kilkuhektarowe stawy.

Ale Pustynia to nie tylko historia. Znajduje się tu kolejny w Gminie Dębica centrum sportowe Ośrodek Młodzieżowego Uczniowskiego Ludowego Klubu Sportowego, z pięcioma boiskami piłkarskimi, 2 kortami tenisowymi, boiskiem do piłki plażowej i placami treningowymi oraz bazą noclegową dla ok.100 osób. Do Pustyni przyjeżdżają trenować sportowcy z różnych województw, szczególnie przed mistrzostwami Polski.

Ośrodek Szkoleniowo -Wypoczynkowy MULKS Pustynia / The Youth Sport Center

PUSTYNIA

The village has a very old origin—it already existed in the XI century, as the legend says the Bishop of Krakow, Stanislaw from Szczepanów has consecrated a temple which was built in here. Mention about the St. Bp. Stanislaw from Szczepanów wooden church dates from the early XVI century. In the XV century Pustynia was held by Ligęza, and then Trzeciecki family. In the XVIII century Maciej Ciołek was its owner, and in the XIX century it became the property of the Raczyński family.

Among the historic objects of Pustynia we can mention a wooden church which was built in 1661 with the historic interior design, now used as a cemetery chapel and brick manor from the XVII century. The Manor belonged to Mikołaj Tarnowski, and since the XIX century to 1945 to Raczyński family. Several hectares of ponds are around this area

But the Pustynia is not only a history. There is another in the Municipality of Debica sportcenter of the The Youth Sport Center with five football pitches, 2 tennis courts, beach volleyball courts, practice areas and an accommodation base for about 100 people. Athletes from different provinces, especially before the Polish championships come to Pustynia to train.

STASIÓWKA

W lasach położonych w pobliżu miejscowości znajduje się wiele roślin chronionych: wawrzynek wilczełyko, bluszcz, skrzypy. Tędy przebiega także ścieżka rowerowa.

STOBIERNA

To tutaj na powierzchni 4 ha znajduje się orczykowy wyciąg narciarski, z którego w sezonie zimowym chętnie korzystają mieszkańcy regionu. Długość stoku narciarskiego wynosi od 300 do 500m. Jest on oświetlony, sztucznie naśnieżany dwiema armatkami oraz regularnie ratrakowany. Ale stok w Stobiernej to również atrakcja na cieplejsze miesiące. Gdy zabraknie już śniegu można tu wypróbować swoich sił na trasach przygotowanych pod monsterrollery (hulajnogi górskie) oraz pontony SNOW & SUMMER Tubing. Do dyspozycji odwiedzających są kaski, narty zjazdowe wraz z butami, sanki, natomiast chętni do pomocy instruktorzy pomogą każdemu wdrożyć się w śnieżne szaleństwo.

*Park Owadów i Pajęczaków
The Insect and Arachnid Park*

*Stok Narciarski
Ski Lift*

STASIÓWKA

In the forests located near the village there are many protected plants: daphne, ivies, horse-tails. A bike path runs through this village as well.

STOBIERNA

At the area of 4 hectares a ski lift is located. In the winter season residents enjoy it eagerly. The length of the ski slope is between 300 and 500m. It is lit, artificial snowed with two snow cannons, and snow groomed regularly. But the slope in Stobierna offers attractions for the warmer months. When there is no snow, one can try their hand on the routes prepared for monsterrollers (mountain scooters) and pontoons SNOW & SUMMER Tubing. Helmets, downhill skis with boots, sleds are available for visitors and willing to help instructors will help everyone to try themselves in snow madness.

W pobliżu stoku znajduje się Centrum Edukacji Ekologicznej, w skład którego wchodzi dwa budynki. Jeden to urokliwy drewniany domek, wewnątrz którego znajduje się ponad 100 letni lepiony piec, a który do dnia dzisiejszego służy do ogrzewania całego budynku, ale nie tylko. To tutaj Panie z Koła Gospodyń Wiejskich wyczarowują tradycyjne staropolskie potrawy, których nie spotka się nigdzie indziej. Co stanowi nie lada atrakcję to oryginalna struktura ścian, które można oglądać przez przeszkloną gablotę. Drugi budynek o przeznaczeniu konferencyjno- wystawienniczym posiada w pełni wyposażoną salę konferencyjną na ok 50 osób.

Znajdujący się tu Park Owadów i Pajęczaków, przyciąga nie tylko najmniejszych turystów. Niezwykle realistyczne rzeźby owadów, pajęczaków wykonane z dużą dbałością oraz opatrzone szczegółowym opisem są czymś, co zacieka wszystkich zwiedzających. Na samym szczycie, nieopodal stoku znajduje się „Osada Słowiańska” – jest to wybudowana z drewna, ufortyfikowana osada, przypominająca gród z okresu średniowiecza. Jest to ciekawa atrakcja turystyczna, miejsce, gdzie na co dzień odbywają się rekonstrukcje życia Słowian z okresu średniowiecza. Zwiedzający mogą w sposób namacalny zapoznać się ze średniowieczną historią Polski, wziąć udział w zajęciach garncarstwa, wikliniarstwa, tkactwa, czy postrzelać z łuku. Imprezy tematyczne także stanowią nie lada atrakcję- Atak Morawian na Wiślan, czy noc Kupały.

Centrum Edukacji Ekologicznej
The Environmental Education Center

The Environmental Education Center is located nearby the slope. It consists of two buildings. One is a charming wooden house, inside of which is over 100 years old stove, and which heats the entire building to this days. The Farmers' Wives' Associations conjure up traditional Polish dishes in here. What is the great attraction is the original structure of the walls, which can be viewed through a glass display case.

The second building intended for the conference and exhibition has a fully equipped conference room for about 50 people.

Insect and Arachnid Park is located in here as well. Extremely realistic sculptures of insects, arachnids which are made with great care and bear detailed description are something that will interest all visitors. At the top, near the slope „Slavic Village” is situated – it is wooden, fortified settlement, resembling a medieval gord. It is an interesting tourist attraction, a place where everyday life reconstructions held Slavs from the Middle Ages. Visitors can experience medieval Polish history, take a class of pottery, wicker, weaving, or archery. Themed events also are a real attraction - Moravians attack on Wisulan or Kupalas' night.

Centrum Edukacji Ekologicznej
The Environmental Education Center

Osada Słowiańska
Slavic Settlement →

ZAWADA

Ze względu na swą bogatą historię i liczne zabytki zwana jest przez wielu „Perłą Ziemi Dębickiej”. Do Zawady sprowadzały się słynne polskie rody: Ligęzów, Radziwiłłów, Raczyńskich. Ostatnim właścicielem Zawady był hr. Edward Raczyński prezydent RP na emigracji w latach 1979 - 1986. Jego imię nosi obecnie szkoła podstawowa. Z majątku Raczyńskich w Zawadzie pozostał stary park dworski z kilkusetletnimi drzewami, otoczony murem z neogotycką bramą. W parku znajduje się zabytkowa baszta, z przyległym budynkiem. Są to pozostałości pałacu z początku XIX wieku, zniszczonego w 1915 r. We wschodniej części parku znajduje się piętrowy pałacyk wybudowany około 1920 roku. W środku parku znajduje się porośnięta drzewami sklepiona piwnica - lodownia, dawniej służąca za spiżarnię. Obecnie cały zespół zabytków znajduje się w posiadaniu osoby prywatnej.

Zawada - park dworski / Manor Park

ZAWADA

Because of its rich history and numerous monuments is called by many „Pearl of Debica”. Many famous families were set in Zawada: Ligęzów, Radziwił, Raczyński.

The last owner of Zawada was earl Edward Raczyński, President of Polish Republic on emigration in 1979 - 1986. The primary school has his name. From Raczyński estate remained an old manor park with centuries-old trees, surrounded by a wall with a neo-gothic gate.

In the park is a historic tower, with an adjacent building. These are the remains of a palace of the early XIX century, destroyed in 1915. In the eastern part of the park we can find a storied mansion built around 1920. In the middle of the park is a vaulted cellar – icehouse overgrown with trees, formerly serving as a pantry. The entire set of monuments is owned by a private person.

Naprzeciw bramy wjazdowej do parku znajduje się zabytkowa karczma, odnowiona i nadal służąca gościom. Murowana pokryta gontem. Wykorzystywana wielokrotnie do potrzeb kręconych tu filmów historycznych i scen batalistycznych, wabi przejezdnych regionalną kuchnią i staropolskim klimatem.

In the opposite of the entrance gate to the park is located a historic tavern, covered with shingles, renovated tavern which is still serving guests. It was used several times for the needs of historical films.

Historyczna Karczma / The Historical Tavern

Niedaleko parku, na wzniesieniu wśród lasu, znajduje się kościół Sanktuarium Matki Boskiej Zawadzkiej z cudami słynącym, malowanym na desce obrazem Matki Boskiej Zawadzkiej z Dzieciątkiem z końca XVI w. Do Zawady przed cudowny obraz pielgrzymują mieszkańcy okolicznych wiosek i miast.

Near the park, on the hill among the forest the Zawadzka God Mother Sanctuary with a famous for its wonders painting of God Mother from the end of XVI century. Many pilgrims come in front of the miraculous painting.

ROZWÓJ NOWOCZESNEJ TURYSTYKI I REKREACJI

Poszanowanie dla tradycji i historii, połączone z innowacyjnością rozwiązań infrastrukturalnych sprawia, że nawet najbardziej wybredny turysta znajdzie tu coś dla siebie. Bogata oferta baz noclegowych, od nowoczesnych hoteli, jakie się tu znajdują po gospodarstwa agroturystyczne oferujące regionalną kuchnię, zapewnia jeszcze większą dostępność tych terenów.

Szlaki turystyczne piesze:

- Niebieski podgórski – Dworzec PKP Dębica – Kawęczyn – Las Wolica – „Okop”, „Zamczysko” – Głobikowa – Gródna Górna – Klonowa Góra,
- Niebieski nizinny – Dworzec PKP Dębica – ul. Świętosława – brzegiem Wisłoka – Pustynia – Brzeźnica – Brzeźnica Wola – Paszczyzna (Góra Śmierci),
- Zielony – Dębica – Gumniska – Kałużówka,
- Żółty – Pustków – Osiedle - Zawada (Sanktuarium NMP).

Trasa rowerowa:

- Latoszyn - Zawada pn. „Śladami Słońca i Śniegu” – (zielona).

Rekreacyjne akweny wodne:

- Ośrodek rekreacyjno – wypoczynkowy „Jałowce” w Kozłowie,
- Kompleks Basenów Nemo w Pustkowie - Osiedlu.

Miejsca na podziwianie krajobrazu:

- Wzgórze Maga (365 m n.p.m.),
- Wieża widokowa w Głobikowej.

Inne miejsca godne odwiedzenia;

- Wyciąg narciarski orczykowy w Stobiernej (500m długości).

Baza noclegowa:

- Stanica Młodzieżowa przy Zespole Szkół w Głobikowej,
- Młodzieżowy Uczniowski Klub Sportowy w Pustyni,
- Ośrodek rekreacyjno – wypoczynkowy „Jałowce” w Kozłowie,
- Gospodarstwa agroturystyczne w Zawadzie, Stobiernej, Stasiówce, Nagawczynie, Latoszynie.

Bary i restauracje:

- Karczma w Zawadzie,
- Bar, restauracja „Maliku” w Brzeźnicy,
- Restauracja „McDonald’s” w Nagawczynie,
- Bar „Oaza” w Pustyni,
- Restauracja przy stacji paliw „Lotos” w Brzeźnicy.

DEVELOPMENT OF MODERN TOURISM AND RECREATION

Respect to the tradition and history connected with an innovation of infrastructural solutions makes that even the most fussy tourist will find something interesting for oneself. Rich offer of accommodation from the modern hotels to the households which offering local kitchen, ensure more availability to the territory.

Turistic tramp router:

- Blue piemont: railway station Dębica – Kawęczyn – Wolica forest – “Okop”, “Zamczysko” – Głobikowa – Gródna Górna – Klonowa Góra,
- Blue lowland: railways station Dębica – Świętosława street, edge of Wisłoka river – Pustynia – Brzeźnica – Pustków – Osiedle (Death mountain),
- Green: Dębica – Gumniska – Braciejowa – Kałużówka,
- Yellow: Pustków – Osiedle – Zawada (NMP sanctuary).

Bicycle route:

- Latoszyn – Zawada called „Trails of sun and snow” (green).

Recreation and water area:

- Holiday – recreation center „Jałowce” in Kozłów,
- NEMO Swimming pool Complex in Pustków- Osiedle.

Places on the landscape admiring”

- Maga hill (365 m above sea level),
- Viewing tower in Głobikowa.

Other places of dignified visiting”

- Ski Tow In Stobierna (500m. lenght).

Accommodation for the night:

- Youth riverside hostel by the group of school in Głobikowa,
- Youth student people’s sport club in Pustynia,
- “Jałowce” holiday – recreation center in Kozłów,
- Agroturistic farm in Zawada, Stobierna, Stasiówka, Nagawczyna, Latoszyn.

Bars and restaurants:

- Tavern in Zawada,
- “Malibu” bar, restaurant in Brzeźnica,
- “McDonalds” restaurant in Nagawczyna,
- “Oaza” bar in Pustynia,
- Restaurant by the “Lotos” petrol station in Brzeźnica.

Zamki, dwory:

- XIX- wieczna baszta – fragment dawnego pałacu Raczyńskich oraz pałac Raczyńskich z początku XX wieku,
- Dwór z połowy XVII w. w Pustyni,
- XIX - wieczny dworek w Nagawczynie,
- Karczma z XVIII/XIX w. w Zawadzie.

Kościóły:

- Kościół drewniany z XVII w. w Pustyni,
- Kościół wczesnobarokowy ze słynącym łaskami obrazem Matki Bożej z Dzieciątkiem w Zawadzie,
- Kościół w stylu neogotyckim w Brzeźnicy.

Parki podworskie:

- „Słotwinówka” i „Mączkówka” w Głobikowej,
- Park dworski z XVII – XIX w. w Zawadzie,
- Park z XIX w. w Nagawczynie,
- Relikty parki z XIX w. w Podgrodziu.

Inne Miejsca godne odwiedzenia:

- „Łazienki – dawny zakład zdrojowy w Latozynie,
- Pozostałości grodziska „Głodomank” i grodu „Zamczysko” w Braciejowej,
- Pozostałości obozu zagłady „Góra Śmierci”,
- Ekspozycja Historyczno-Dydaktyczna przy Górze Śmierci,
- Polana Kałużówka w Braciejowej upamiętniająca bitwę w ramach akcji „Burza”,
- Pomnik – mauzoleum na cmentarzu w Brzeźnicy,
- Izba Pamięci Narodowej w Pustkowie – Osiedlu,
- Park Owadów i Pajęczaków w Stobiernej,
- Osada Słowiańska w Stobiernej.

Ogólnodostępne imprezy kultywujące pamięć o tym, co było i o tym, co powinno przetrwać.

- Noworoczny koncert Kolęd i Pastorałek,
- Konkurs Plastyki Obrzędowej Świąt Wielkanocnych – ozdoby wykonywane ręcznie i potrawy wielkanocne, tradycyjne dla tego regionu,
- Uroczystość Patriotyczna na Górze Śmierci – miejscu męczeństwa tysięcy osób,
- Uroczystość Patriotyczna – Religijna na Polanie Kałużówka – miejsca pamięci Akcji Burza,
- Gminne Zawody Sportowe – Pożarnicze,
- Spływ Kajakowy Rzeką Wisłoką – przyciągający miłośników tego sportu z całej Polski,
- Pikniki Rodzinne – w każdym sołectwie, gdzie ukazywana jest tradycja tańców i pieśni regionalnych oraz ekologicznych wyrobów.

Castles, manors:

- Tower from XIX century – fragment of old and from the beginning of XX century Raczyński palace,
- Manor from the middle of XVII century in Pustynia,
- Manor from the XIX century in Nagawczyna,
- Tavern at the turn of centuries XVIII and XIX in Zawada.

Churches:

- Wooden church from XVII century in Pustynia,
- Church from beginning of baroque age with the famous graces painting of Mother God with infant in Zawada,
- Neo-gothic style church in Brzeźnica.

Manorial parks:

- “Słotwinówka” and “Mączkówka” in Głobikowa,
- Manorial park from XVII-XIX century in Zawada,
- Park from XIX century in Nagawczyna,
- Park relicts from XIX century in Podgrodzie.

Other places of dignified visiting:

- “Bathrooms” old spring center in Latozynie,
- Residue of “Głodomank” and “Castle” cities in Braciejowa,
- Residue of “Feath Mountain” extermination camp in Pustków – Osiedle,
- The Didactic and Historical Exposition
- “Kałużówka” glade in Braciejowa commemorating the battle within the framework of “Storm” campaign,
- Mausoleum – monument on cemetery in Brzeźnica,
- House of national memory in Pustków – Osiedle,
- Insects and Arachnids Park
- Slavic Settlement in Stobierna.

Open of General use event cultivating the memory of what was in the past and what is obliged to survive

- New – year concert of Christmas carols and pastorals,
- Competition of Easter fine arts ritual – manually performed decorations and Easter dishes traditional for this region,
- Patriotic ceremonies on Death Mountain – the place of thousand people martyrdom,
- Patriotic – religious ceremonies on “Kałużówka” glade – the memory place of “Storm” campaign,
- Municipality sports and fire competitions,
- Canoeing trip by the Wisłoka river – attractive by the fans of this sport from the Poland,
- Family picnics – in every area of a number of villages where tradition and dance, regional songs and ecological articles is shown.

GMINA DĘBICA

39-200 Dębica
ul. Stefana Batorego 13

tel.: +48 14 680 33 10
fax: +48 14 680 33 36

www.ugdebica.pl

